

INUNDAȚIILE DIN ANUL 1932 ÎN ZONA ALBA IULIEI

VICTOR TUDOR ROȘU
Muzeul Național al Unirii Alba Iulia

The 1932 Floods in Alba Iulia's Area ABSTRACT

The paper explores the effects of floods from April 1932 on the population of Alba County, especially localities from the Mures Valley. Although some reference is also made to the neighbouring districts, the central theme is Alba Iulia town and neighbouring villages, Oarda de Jos, Ciugud, Partoș etc. The presented information is based on unpublished archive documents, from the holdings of Alba Prefecture or Alba Iulia Town Hall, newspaper articles from the age, but also the Marilyn le Nir photo collection.

The article discusses at length also the measures taken to help the distressed, the organised collections and the associations and institutions involved in the support services. For example, Alba County Prefecture was the most involved institution, the intervention measures in the case of such a debacle falling within its remit. The Prefecture appealed to all population to collect funds for the distressed from Oarda de Jos, Partoș, Totoi, Coșlariu, Beldiu etc. In the full-fledged financial crisis, the collected amount of money was negligible. However, in the given context, king Carol II sent a considerable amount.

No data is kept on the caused damages, yet, even in their absence, based on available information, one may affirm that the extension of the disaster was considerable, putting this event at the forefront of calamities that affected Alba Iulia town in the XXth century.

Cuvinte-cheie: revărsarea Mureșului, plasa Alba Iulia, interbelic, sinistrați, pagube, măsuri de ajutorare

Keywords: the Mureș overflow, Alba Iulia district, interwar, the distressed, damage, assistance

De-a lungul secolelor au existat, în multe rânduri, inundații care au provocat mari turmente în rândul locuitorilor din zona Alba Iuliei și care au fost immortalizate în cronicile epocilor¹. De exemplu, în 1618, Mureșul a ajuns până în oraș², deși, la acea vreme, vatra orașului era departe de cursul râului și protejată de înălțimea amplasării sale.

Sărind însă mai aproape de perioada care ne interesează, din marile inundații ale secolului al XX-lea ce au afectat zona „metropolitană” Alba Iulia, lucrările de istorie au reținut doar marea revărsare de ape din primăvara anului 1970, cu un traseu de 80 km afectat doar pe teritoriul Județului Alba și 22.500 hectare inundate, atunci când însuși Nicolae Ceaușescu a venit în mijlocul celor afectați, „dând indicații deosebit de prețioase”, și a dispus măsuri de ameliorare a situației. Bine acoperit și istoriografic³, acest episod a rămas și în conștiința

¹ Cernovodeanu, Binder 1993, p. 60, 79, 86 et passim; Cernovodeanu 1994, p. 43.

² Kraus 1965, p. 144.

³ *Alba Iulia 2000*, p. 558-560.

comunității albaiuliene drept cel mai impresionant în materie de calamități, în speță inundații, pentru meleagurile locale. Totuși, alte inundații de amploare au existat în 1932, despre care nu s-a scris nimic în literatura istorică și care, peste decenii, au ajuns să fie complet uitate. Însă, la vremea respectivă se formula ideea că o asemenea calamitate nu se mai abătuse asupra regiunii de vreo 50 de ani⁴. Din păcate, lipsa unor informații statistice cu privire la acest dezastru al naturii din anul 1932 face imposibilă o comparație validă cu echivalentul din 1970.

Primăvara anului 1932 s-a lăsat mult așteptată. Fusese o iarnă neobișnuit de grea, cu straturi de zăpadă mai groase ca oricând. La începutul lunii aprilie, pe străzile orașului Alba Iulia încă era zăpadă⁵. Pe râuri, gheața se aglomera în sloiuri enorme. Pericolul a fost conștientizat, s-au luat anumite măsuri, dar acestea se vor dovedi a fi insignifiante. De exemplu, la Micoșlaca, aproape de Ocna Mureș, pentru a sparge blocurile mari de gheață ce se aglomeraseră, a fost trimisă la intervenție o echipă de soldați ai Batalionului 1 Pionieri din Aiud. Soldații au folosit dinamită și ecazită⁶.

Foto 1-4. Mureșul înghețat, în martie 1932⁷

⁴ „Dezastrul de pe Valea Mureșului”, în *Pacea*, Alba Iulia, an III, nr. 8, 17 aprilie 1932, p. 2.

⁵ „Actualități”, în *Alba Iulia*, an XIV, nr. 3, 5 aprilie 1932, p. 2.

⁶ „Împușcați din neglijență”, în *Unirea poporului*, Blaj, an XIV, nr. 15, 10 aprilie 1932, p. 6. Evenimentul nu s-a încheiat fericit, întrucât manipularea greșită a unui tub de ecazită a provocat o explozie ce a dus la moartea unui caporal și a unui soldat, iar alți patru soldați au fost grav răniți.

⁷ Toate fotografiile prezentate în acest articol fac parte din *colecția Marilyn le Nir*. Tatăl ei, Pierre Chanier (1887-1967), a fost membru al Misiunii Universitare Franceze și profesor de limba

Încălzirea bruscă a dus la topirea rapidă a zăpezilor, creșterea debitului râurilor și ieșirea acestora din albie, ceea ce a provocat „multă spaimă, durere și pagubă”, căci „lunci întregi, cu satele ce sunt așezate pe întinsul lor, au ajuns pradă valurilor”⁸. În zona Blajului, cea mai furtunoasă a fost Târnava Mică, a cărei ieșire din matcă a inundat tot șesul dintre Blaj și Târnăveni: „a luat-o razna pe câmpie, prefăcând drumul țării într-un adevărat râu”⁹, drum devenit total impracticabil. Și linia ferată a fost ruptă în mai multe puncte. Drumul spre Crăciunel a fost și el rupt. Nu departe de Blaj, au fost inundate și Mediașul și Sighișoara¹⁰.

În zona Alba Iuliei, în noaptea de 31 martie spre 1 aprilie, podul de la Drâmbar, de o mare importanță pentru conexiunile zonei, pod ce conducea peste Mureș șoseaua județeană, s-a rupt din această pricină. A fost retezat aproape în întregime, iar la acel moment previziunile pentru refacerea lui grabnică nu se arătau optimiste¹¹. La puțină vreme, gheața a rupt și podul de lemn dintre Vințu de Jos și Vurpăr¹². Podurile dinspre Partoș, cel al șoselei naționale și cel feroviar, erau de asemenea amenințate și s-au luat rapide măsuri pentru protejarea lor.

Foto 5. - Podul de la Drâmbar, rupt de apele Mureșului

franceză la Liceul „Mihai Viteazul” din Alba Iulia, în perioada interbelică, lăsând moștenire și o surprinzătoare colecție de fotografii ce „vorbesc” despre Alba Iulia anilor '30 și nu numai (Le Nir 2013, p. 585-594).

⁸ „Ce mai e nou în politică”, în *Unirea poporului*, Blaj, an XIV, nr. 15, 10 aprilie 1932, p. 4.

⁹ *Ibidem*.

¹⁰ „Mari revărsări de ape în toată țara”, în *Unirea poporului*, Blaj, an XIV, nr. 16, 17 aprilie 1932, p. 5.

¹¹ „Podul de la Drâmbar”, în *Alba Iulia*, XIV, nr. 3, 5 aprilie 1932, p. 4. Propunerea ziarului era, de asemenea, ca podul să fie reconstruit înspre Teleac, iar drumul județean să evite „porțiunea dealului rău din comuna Drâmbar, cari omoară vitele oamenilor”.

¹² *Ibidem*.

Foto 6. - Nivelul apelor a ajuns până la calea ferată

Mureșul ieșit din matcă a afectat din plin, în primele zile ale lui aprilie, județul Alba. Localitățile de pe ambele maluri ale sale au fost puse în pericol. La Vințu de Jos, doi oameni au pierit înecați¹³. Circulația pe drumul județean Mihalț-Colibi-Coșlariu-Sântimbru a fost închisă din 5 aprilie¹⁴. Inundat a fost și drumul Coșlariu-Ighiu-Șard¹⁵. Podul Coșlariu-Sântimbru s-a rupt¹⁶. Aripa stângă a podului de beton dintre Sebeș și Daia a fost ruptă de ape în zilele următoare¹⁷. Numeroase locuințe au fost afectate la Bărăbanț¹⁸. Nici Teiușul, Ighiul, Sebeșul, Aiudul, Ocna Mureș sau, departe de Valea Mureșului, Zlatna și Abrudul nu au scăpat fără daune¹⁹. Dar cele mai afectate au fost comunele Partoș și Oarda de Jos²⁰ (la vremea aceea acestea erau localități distincte de Alba Iulia). Până la urmă, practic, mai toate drumurile și podurile din plasa Alba Iuliei, dar și din afara ei, au fost profund afectate, laolaltă cu numeroase locuințe și terenuri agricole.

În fața furiei apelor, oamenii au fost, în cele mai multe situații, neputincioși: „Sute de oameni privesc apa de dimineața și până seara [...] Câte poduri distruse, câte șosele spălate, câte linii ferate amenințate! Te îngrozești când te

¹³ „Știri”, în *Libertatea*, Orăștie, an XXXI, nr. 14, 7 aprilie 1932, p. 3.

¹⁴ SJAN Alba, fond *Prefectura Județului Alba. Liste*, Registru nr. 196/1932, poziția 6533.

¹⁵ *Loc. cit.*, 6590.

¹⁶ *Loc. cit.*, 6534.

¹⁷ *Loc. cit.*, 6859, 6860.

¹⁸ *Loc. cit.*, 6550, 7767.

¹⁹ *Loc. cit.*, 6872, 6859, 6919, 7277, 7600-7605, 7701, 7704, 7726 etc.

²⁰ „Remanierea prefectilor”, în *Alba Iulia*, an XIV, nr. 5, 29 mai 1932, p. 2.

vezi atât de neputincios în fața apelor răsvrătite²¹. A existat însă o echipă de intervenție pusă la dispoziția Primăriei Alba Iulia de către Regimentul 6 Pionieri. În 6 aprilie, primăria a apelat telefonic regimentul, care a trimis un ofițer, șase soldați și două bărci. Până în 8 aprilie, această echipă lucrase încontinuu²². Probabil în zilele următoare, efectivele echipei de intervenții au fost suplimentate²³. Mai apoi, prin 18 aprilie, vor fi angajați muncitori cu ziua pentru refacerea stricăciunilor cauzate de inundații²⁴.

Fără a avea păstrată o statistică totală referitoare la inundațiile din aprilie 1932 în Județul Alba sau cifre generale în privința pagubelor, putem doar intui amploarea dezastrului în baza materialelor apărute în presă sau numeroaselor apeluri către populație ale Prefecturii județului sau ale Primăriei Alba Iulia, ori a solicitărilor celor afectați către aceste instituții²⁵. De asemenea, putem urmări punctual câteva paliere ale evoluției evenimentelor.

Practic, toată Valea Mureșului a fost sub ape, pe un curs de mai multe sute de kilometri. Grâul a fost pierdut, dar, la jumătatea lunii aprilie, presa anunța cu optimism că „dacă apa se va scurge într-o săptămână, cel mult două, revărsarea nu va fi catastrofală căci, dacă timpul va fi favorabil, se poate conta pe o recoltă abundentă de porumb”; oricum, întreaga catastrofă avea proporții biblice, „o nenorocire ce s-a abătut ca o pedeapsă a cerului”²⁶.

La Alba, prefectura a conlucrat cu primăria și a beneficiat de ajutorul armatei, după cum am văzut, dar și al unor voluntari²⁷. Acțiunea a fost condusă de prefectul²⁸ Traian Voinescu²⁹, primind elogii dinspre ziarul *Pacea*, de partea guvernului, și critici dinspre ziarul *Alba Iulia*, organul țărăniștilor aflați în opoziție. Sinistrații din Partoș și Oarda de Jos au fost adăpostiți în Școala Nr. 1

²¹ „Dezastrul de pe Valea Mureșului”, în *Pacea*, Alba Iulia, an III, nr. 8, 17 aprilie 1932, p. 2.

²² SJAN Alba, fond *Primăria Orașului Alba Iulia*, acte înregistrate, dos. 1928/1932.

²³ Presa a reținut numele coloneilor Georgescu și Ivașcu în relație cu contribuția Regimentului 6 Pionieri la gestionarea situației și salvarea celor primejduiți („Dezastrul de pe Valea Mureșului”, în *Pacea*, Alba Iulia, an III, nr. 8, 17 aprilie 1932, p. 2).

²⁴ SJAN Alba, fond *Prefectura Județului Alba. Liste*, Registru nr. 196/1932, poziția 7400.

²⁵ SJAN Alba păstrează registrele de intrări-ieșiri ale Prefecturii Alba și Primăriei Alba Iulia, din anul 1932. În cadrul acestora am identificat peste o sută de documente al căror conținut era relaționat cu problema inundațiilor; au existat, astfel, numeroase rapoarte și constatări, însă documentele propriu-zise nu s-au păstrat (SJAN Alba, fond nr. 918 – *Primăria Orașului Alba Iulia. Acte înregistrate*, Registru intrări-ieșiri 1932, pozițiile 1947, 2006, 2051, 2292 etc.; fond *Prefectura Județului Alba, Liste*, nr. inv. 1471, Registru 196/1932, doc. nr. 6464, 6474, 6533, 6534 etc.).

²⁶ „Dezastrul de pe Valea Mureșului”, în *Pacea*, Alba Iulia, an III, nr. 8, 17 aprilie 1932, p. 2.

²⁷ *Ibidem*.

²⁸ La acea vreme, prefectul, ca reprezentant al guvernului în județ, conducea total administrația județeană, autonomia locală fiind, practic, inexistentă (vezi Mircea 2005, p. 55-56).

²⁹ Prefect în intervalul iunie 1931-mai 1932.

din Alba Iulia, iar primarul Danil Tecău³⁰ le-a pus la dispoziție bucătăria Azilului de bătrâni. Au fost asigurate trei mese pe zi. Din Partoș fuseseră evacuați toate femeile și copiii, prin grija primarului. Prefectul a luat măsuri ca toată populația inundată să primească gratuit pâine și slănină; pâinea a fost primită de la armată, iar slăcina a fost cumpărată de la piață³¹.

Direcția Administrativă din cadrul Ministerului de Interne a constituit o Comisie Centrală pentru acordarea de ajutoare către sinistrații rezultați în urma inundațiilor³². S-au întocmit tabele cu cei afectați în diferitele localități și peste tot s-au constatat pagubele produse³³. Prefectura Alba a lansat, în 8 aprilie, un apel de ajutorare³⁴ a celor suferinzi de pe urma inundațiilor, mulți rămași fără adăpost. Alimentele și obiectele au fost predate din 9 aprilie către primării, iar pentru bani s-au întocmit liste de subscripții. Pe fondul faimoasei mari crize economice care încă se resimțea plenar, instituțiile statului nu au avut fondurile necesare pentru remedierea unei astfel de situații neprevăzute. Apelul prefecturii a fost direcționat către cetățenii „favorizați de soartă” și către „zona oengistă”, cum am numi-o azi, adică spre puținele societăți non-profit ale timpului: Crucea Roșie, „Principele Mircea”, Femeile Române, respectiv Societatea Meseriașilor și Economilor Români, dar și spre oficiile parohiale ortodoxe și greco-catolice centrale și din cartierul Maieri. În total au fost trimise 30 de liste de subscripție acestor societăți, urmând a fi preluate, laolaltă cu banii adunați, peste 15 zile. Apelurile au fost afișate în vitrine și locuri des frecventate din oraș³⁵.

Era, de asemenea, declarat imperios ca organele administrative „să fie la culmea chemării lor în serviciu”³⁶. Apelul prefecturii i-a vizat direct pe funcționarii cu un salariu mai mare de 2000 de lei, cărora li s-a sugerat, mai degrabă impus, ca timp de șase luni să contribuie cu câte 100 de lei în fiecare lună la fondul de ajutorare. Astfel, sacrificul era „minim, rezultatul moral și material incomensurabil”³⁷. A fost ales și un comitet pentru distribuirea banilor.

Însă unele liste de subscripții trimise de Prefectură s-au întors goale. Reuniunea Meseriașilor nu a reușit să strângă mulți bani³⁸. Oricum, listele cu contribuitorii au fost publicate în ziarul *Pacea*, sumele variind după posibilități:

³⁰ Primar în intervalul septembrie 1931-iunie 1932.

³¹ „Apelul Prefecturii județului Alba către cetățenii județului”, în *Pacea*, Alba Iulia, an III, nr. 7, 10 aprilie 1932, p. 1.

³² SJAN Alba, fond *Prefectura Județului Alba. Liste*, Registru nr. 196/1932, poziția 6954.

³³ *Loc. cit.*, 7129, 7178, 7202, 7203, 7260.

³⁴ „Apelul Prefecturii județului Alba către cetățenii județului”, în *Pacea*, Alba Iulia, an III, nr. 7, 10 aprilie 1932, p. 1.

³⁵ SJAN Alba, fond *Primăria Orașului Alba Iulia*, acte înregistrate, dos. 2006/1932, f. 5.

³⁶ *Loc. cit.*

³⁷ „Apelul Prefecturii județului Alba către cetățenii județului”, în *Pacea*, Alba Iulia, an III, nr. 7, 10 aprilie 1932, p. 1.

³⁸ SJAN Alba, fond *Primăria Orașului Alba Iulia*, acte înregistrate, dos. 2006/1932, f. 6.

de exemplu, un director de bancă sau un șef de gară au donat câte 200 de lei, în timp ce unii simpli cetățeni au oferit doar 2 sau 3 lei. În total au fost strânși 90.308 lei, dar din care 80.000 de lei erau oferiți de guvern. Ca exemple, Societatea „Principele Mircea” strânsese 820 de lei, Depoul de locomotive din Alba Iulia - 390 de lei, iar personalul CFR Alba Iulia – 1.430 de lei. O primă tranșă de 62.805 lei a fost distribuită astfel: Vințu de Jos – 10.000 lei în prima fază și 4.200 lei în cea de-a doua fază; Beldiu – 7.320 lei, într-o primă fază, apoi încă 5.650 lei; Coșlariu – 4.100 lei; Oarda de Jos – 10.400 lei, în prima fază, și 12.235 lei în a doua; Totoi – 8900 lei. Cuantumul ajutorului ar fi fost evaluat pentru fiecare gospodărie în parte, astfel că sumele oferite individual sinistraților au variat de la 30 de lei la 1000 de lei. Aceștia ar fi „mulțumit lui Dumnezeu pentru că le-a dat conducători cari simt năcazurile lor și fac tot posibilul pentru ajutorarea tuturor celor lipsiți și rămași fără adăpost”³⁹.

Societatea Națională de Cruce Roșie Alba Iulia a distribuit, separat, la 6 iunie 1932, 10.000 de lei către sinistrații din Partoș. Din stafful societății făceau parte Georgeta Velican, Elena Muntean, soții ale unor oameni de notorietate din oraș, respectiv Ion Pușcariu, secretarul general al orașului. Aceștia s-au deplasat la fața locului și au vizitat zece locuințe afectate, distribuind câte 1000 de lei la fiecare proprietar⁴⁰.

Foarte consistent a fost ajutorul primit din partea regelui Carol al II-lea. Delegatul acestuia, generalul de divizie Ioan Prodan, comandantul Corpului II Armată Cluj, a împărțit în numele regelui suma de 35.000 de lei celor năpăstuiți. Primăria Alba Iulia avea să își exprime imediat mulțumirea față de gestul regelui printr-o scrisoare cu conținut extatic și obsecvios deopotrivă: „[...] am ținut și ținem să mulțumim din tot sufletul Majestății Voastre pentru dovada dragostei ce ați arătat poporului din orașul nostru. Maiestate, Bunătatea nemărginită a sufletului Maiestății Voastre manifestată atât de înălțător ieri, mila nobilă față de frații loviți atât de crud de soartă și jertfa ce ați adus pentru alinarea suferințelor celor nenorociți ne îndeamnă pe toți la mai mare iubire și alipire față de Majestatea Voastră și întreaga Dinastie. Ai Majestății Voastre prea plecați și supuși servitori”⁴¹.

Ziarul *Alba Iulia*, organul național-țărăniștilor, un critic constant și acid al acțiunilor prefecturii, nu a ratat ocazia de a trage săgeți ironice înspre prefectul Traian Voinescu, colonel în rezervă și reprezentantul guvernului de „tehnicieni” al lui Nicolae Iorga: „Prefectul județului nostru a hotărât să vie în ajutorul inundaților afișând cu mare gălăgie și scris cu litere groase au apel către cei cari mai aveau bani (puțini la număr în urma bunei chiverniseli a tehnicienilor) să dea

³⁹ „Activitatea Prefecturii pentru ajutorarea sinistraților”, în *Pacea*, Alba Iulia, an III, nr. 10, 15 mai 1932, p. 1-3.

⁴⁰ SJAN Alba, fond *Primăria Orașului Alba Iulia*, acte înregistrate, dos. 2006/1932, f. 1.

⁴¹ *Loc. cit.*, dos. 2292/1932, f. 2-3.

ceva pentru ajutorarea acestor nenorociți. Cât o fi încasat nu știm, dar în scurt timp a început împărțirea și ca să fie generozitate și grija pentru populație și mai bine evidențiată, s-a deplasat însuși prefectul, în carne și oase, în aceste două comune [Partoș și Oarda de Jos], cu statul major, spre a face această împărțală. Și a dat câte 10-30 și chiar 80 lei. Își închipuie oricine câtă bucurie au produs aceste mari sume printre cei milostiviți. Nu importă însă bucuria lor, ci faima ce trebuia create darnicului stăpân al județului.

Unul căruia i se oferise fabuloasa sumă de 10 lei a refuzat să o primească, nu pentru că ar fi fost prea mica, ci pentru că împărțirea se făcea după simpatia ce o aveau președinții de comisii interimare față de consătenii lor. Și ce credeți că a făcut prefectul la această observație? A sărit de la masă și a palmuit pe acest om năcăjit și revoltat sufletește de nedreptatea ce se făcea⁴².

Pe de altă parte, ziarul *Alba Iulia* nu a ilustrat, din păcate, în amănunt evenimentele, ca în alte dăți, însă în această perioadă avea o apariție neregulată, mai degrabă mensuală, deși în general ziarul a fost cunoscut ca hebdomad.

La aproximativ o lună de la momentul de vârf al inundațiilor, guvernul se arăta îngrijorat pentru starea drumurilor județene și comunale, subliniind „pericolul ce ar reprezenta în caz de război întreruperea circulației pe drumuri, mai ales pe șoselele naționale”⁴³. Solicitată să ofere informații privind starea drumurilor și podurilor din județ, Prefectura, după încă o lună, a identificat trei puncte unde circulația era în continuare oprită, din cauza distrugerii podurilor, și anume: la Drâmbăr, podul de lemn peste Mureș, ce avusese o lungime totală de 176 m, se produsese rupturi în patru locuri, iar capul stâng al podului s-a distrus pe o lungime de 68 m; aproximativ la fel era afectat și podul de la Vințu de Jos, cu capul stâng surpat de ape și rampa de acces distrusă pe o lungime de 40 m; podul de lemn peste Târnava dintre Obreja și Cistei se rupsesse pe 36 de metri, dar aici circulația nu era considerată vitală, cu precădere fiind interesată de acest pod Mitropolia Blajului, care avea un orfelinat la Obreja. Oricum, sumele estimate pentru reparația totală și amenajări suplimentare de anrocamente și spargături la cele trei poduri erau de 1.300.000 lei, 400.000 lei, respectiv 550.000, mult prea mari pentru posibilitățile autorităților locale. Se aștepta fără echivoc subvenția statului⁴⁴.

Însă nu numai Județul Alba a fost afectat cu ocazia acestor mari revărsări de ape din primăvara anului 1932. Hunedoara, Clujul, Aradul, Severinul, Țara Bârsei, Ciucul etc., dar și Bucovina, Iași, Vlașca, Teleorman, Basarabia au avut de suferit de pe urma inundațiilor în aceleași săptămâni⁴⁵. La sfârșitul lunii aprilie, regele Carol al II-lea a vizitat regiunile afectate din Arad și a distribuit

⁴² „Remanierea prefecturilor”, în *Alba Iulia*, XIV, nr. 5, 29 mai 1932, p. 2.

⁴³ SJAN Alba, fond *Prefectura Județului Alba*, acte înregistrate, dos. 8542/1932, f. 2.

⁴⁴ *Loc.cit.*, f. 3.

⁴⁵ „Mari revărsări de ape în toată țara”, în *Unirea poporului*, an XIV, nr. 16, 17 aprilie 1932, p. 5.

ajutoare sinistraților⁴⁶. Probabil zona Aradului a fost cea mai greu încercată⁴⁷, unde au fost duse de ape și dărâmate 1500 de case și unde Mureșul a avut șase metri adâncime⁴⁸.

Foto 7-9. La podul de cale ferată

⁴⁶ „Știri interne”, în *Alba Iulia*, an XIV, nr. 4, 1 mai 1932, p. 4.

⁴⁷ „Situația critică a Aradului”, în *Românul*, Arad, an XVII, nr. 13, 10 aprilie 1932, p. 4.

⁴⁸ „Mari revărsări de ape în toată țara”, în *Unirea poporului*, Blaj, an XIV, nr. 16, 17 aprilie 1932, p. 5.

Foto 10-13. În zona podurilor

Foto 14. - Nivelul ridicat al Mureșului

Foto 15-16. Nivelul ridicat al Mureșului

Foto 17. - Vedere din Cartierul Maieri în timpul inundațiilor

Foto 18. - Partoșul inundat

Foto 19. - Biserica din Oarda

Foto 20. - Biserica din Oarda

Foto 21. - Terasamentul de cale ferată

Foto 22. - Terasamentul de cale ferată

Foto 23. - Casa colonelului Dănilă Papp

Foto 24. - Probabil case din Partoș

Foto 25. - Casă distrusă de inundații

Foto 26. - Automobil împotmolit

Abrevieri bibliografice

- Alba Iulia 2000, 1975 - Alba Iulia 2000*, coordonator Trandafir Marian, Alba Iulia, 1975
Cernovodeanu, Binder 1993 - Paul Cernovodeanu, Paul Binder, *Cavalerii apocalipsului. Calamitățile naturale din trecutul României (până la 1800)*, București, 1993
Cernovodeanu 1994 - Paul Cernovodeanu, „Foame, ciumă, inundații, geruri și secete”, în *Magazin Istoric*, S.N., XXVIII, nr. 3 (324), martie 1994, p. 42-46
Kraus 1965 - Georg Kraus, *Cronica Transilvaniei. 1608-1665*, București, 1965
Le Nir 2013 - Marily Le Nir, „Rememorări de istorie familială”, în *Terra Sebus. Acta Musei Sabesiensis*, 5, 2013, p. 585-594
Mircea 2005 - Ionela Simona Mircea, *Prefectură și prefecți. Instituția Prefectului Județului Alba*, Alba Iulia, 2005
SJAN Alba - Serviciul Județean al Arhivelor Naționale Alba